

Subject : Application of Information Technology (In Library & Information Centre)

Day : Tuesday

Date : 19/04/2016

S.D.E.

Time : 3.00 P.M. TO 6.00 P.M.

Max Marks : 70 Total Pages : 2

N.B. :

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 Define the term ICT. Discuss the necessity of ICT in Libraries. **(12)**

OR

Explain the advantages and disadvantages of unbounded communication media.

Q.2 What is Library automation? Discuss its importance. **(12)**

OR

Discuss the types of switching techniques used in communication technology.

Q.3 Attempt **ANY TWO** of the following : **(14)**

- a) Explain the benefits of computerization in Acquisition area.
- b) What is digital Library? State its purpose and functions.
- c) Explain the importance of e-publications.

Q.4 Attempt **ANY TWO** of the following : **(14)**

- a) What is Library Network? Explain few library networks available in India.
- b) Discuss the various resources available on Internet.
- c) Explain the importance of DBMS. Discuss the components of it.

Q.5 Write short notes on **ANY THREE** of the following : **(18)**

- a) Benefits of virtual libraries
- b) Advantages of OPAC
- c) Benefits of digital library
- d) Copy right issues in digital era
- e) LAN, MAN and WAN

* * * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ माहिती संप्रेषण ही संज्ञा स्पष्ट करा. ग्रंथालयात माहिती संप्रेषणाच्या आवश्यकतेची चर्चा करा. (१२)

किंवा

मुक्त संप्रेषण माध्यमांचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा.

प्र.२ ग्रंथालय संगणकीकरण म्हणजे काय? ग्रंथालय संगणकीकरणाच्या महत्त्वाविषयी चर्चा करा. (१२)

किंवा

संप्रेषण तंत्रज्ञानात वापरल्या जाणाऱ्या स्विचिंग तंत्राच्या प्रकाराविषयी चर्चा करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१४)

- अ) उपार्जन विभागात संगणकीकरणाचे फायदे स्पष्ट करा.
- ब) अंकिय ग्रंथालय म्हणजे काय? अंकिय ग्रंथालयाचे उद्देश व कार्ये सांगा.
- क) इ- पब्लिकेशनचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१४)

- अ) ग्रंथालयीन ज्ञाळे म्हणजे काय? भारतात उपलब्ध असलेल्या काही ग्रंथालयीन जाळ्यांविषयी माहिती द्या.
- ब) इंटरनेटवर उपलब्ध असलेल्या विविध माहिती साधनांची चर्चा करा.
- क) डि. बी. एम्. एस्. चे महत्त्व स्पष्ट करून त्यांच्या घटकांची चर्चा करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा. (१८)

- अ) अभासी ग्रंथालयाचे फायदे
- ब) ओपॅकचे फायदे
- क) अंकिय ग्रंथालयांचे फायदे
- ड) अंकिय युगातील स्वामीत्व हक्क
- इ) लॅन, मॅन आणि वॅन

* * * *